
Orhan Pamuk og Ødipus-komplekset i tyrkisk udgave

af Carina Wøhlk

Publiceret 22/03/2019 i Bøger/Kultur

BØGER // ANMELDELSE – ”En dag læste jeg en bog, og hele mit liv var forandret”. Sådan begynder den tyrkiske forfatter Orhan Pamuks bog *Det nye liv* (1998). Hans nye bog *Den rødhårede kvinde* er måske ikke radikalt livsomvæltende, men det er bestemt ikke en bog, man lige ryster af sig. Carina Wøhlk har læst nobelpristagerens seneste roman.

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

bag sig.

Hans værker bærer præg af en både poetisk og politisk tone. Hovedtemaet i Pamuks forfatterskab er længslen efter identitet – både personligt, nationalt og kulturelt. I hans værker mødes øst og vest. Civilisationer smelter sammen. Det er, som om Pamuk med sine bøger forsøger at overkomme en splittelse og slå bro imellem europæisk og orientalsk tradition.

Fortælle teknik og persongalleri

I sine bøger benytter Pamuk sig gerne af forskellige fortællestemmer. Dermed får læseren mulighed for at anskue handlingen fra forskellige synsvinkler. Dette greb gør Pamuk også brug af i *Den rødhårede kvinde*, hvor kvinden med den flammende hårpragt kommer til orde hen imod slutningen for at samle alle handlingstråde op.

“

Netop fordi bogen på vanlig Pamuk-vis er lige så lagdelt som en baklava, kalder den på flere læsninger.

Pamuks fortælle teknik er overlegen. Han skriver sanseligt, sprudlende, detaljeret og indimellem dvælende. Sidstnævnte kræver en vis tålmodighed fra læserens side; en tålmodighed, der belønnes med en uovertruffen læseoplevelse i sidste ende.

Persongalleriet i Pamuks bøger er altid farverigt. Hans portrætter er nuancerede. Helten er ofte en antihelt – hovedpersonen i *Den rødhårede kvinde* er ingen undtagelse. Historierne er som regel enkle og alligevel fulde af lag, som læseren gerne trænger ned i. For der er altid mere på færde end umiddelbart antaget.

I 2006 modtog Pamuk, ganske velfortjent Nobelprisen i litteratur. Hans seneste roman *Den rødhårede kvinde* bekræfter kun hans værd som forfatter af verdenslitteratur.

Fortællingens magt

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

“

På Pamuks sædvanligt langsomme måde bygges spændingen op. Handlingen kulminerer i en brat og nærmest brutal afslutning på sommeren.

Den unge forfatterspire Cem savner en faderfigur. Og det savn driver fortællingen i *Den rødhårede kvinde* frem. Hans far, en kvindebedærer og venstrefløjsaktivist, er forsvundet spørløst fra hjemmet, og Cem og hans mor må klare sig på bedste besked.

For at give sit bidrag til den anstrengte økonomi tager Cem et sommerjob som brøndgravermedhjælper i Öngören ved Istanbul. Den beslutning besegler hans skæbne. Cem tilbringer en hel sommer i selskab med brøndgraveren, Mester Mahmut. Projektet er at finde vand, så der kan anlægges en tekstilindustri i landsbyen.

Fatal forelskelse

Mesterens og lærlingens samvær og samarbejde er tæt. Mester Mahmut møder Cem med faderlig omsorg og fordring om lydighed. De to udveksler historier og legender – heriblandt den tragiske myte om Kong Ødipus. Et fortroligt rum skabes.

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

gift – kvinde. Det er hende, der lægger hårfarve til bogens titel. Uden at røbe for meget: Forelskelsen bliver fatal.

På Pamuks sædvanligt langsomme måde bygges spændingen op. Handlingen kulminerer i en brat og nærmest brutal afslutning på sommeren. En skelsættende begivenhed får Cem til at bryde op og vende tilbage til sin mor og sine planer for fremtiden; planer, der nu tager en helt anden drejning, end Cem havde drømt om.

I resten af bogen følger læseren den voksne Cem, der indgår i et lykkeligt, men ufrivilligt barnløst ægteskab med Ayse. Han bygger en succesrig entreprenørvirksomhed op, men lever hele tiden i skyggen af den skæbnesvangre hændelse hin sommer i Öngören.

I sit voksenliv bliver Cem ved med at kredse om Ødipus-myten og beslægtet sagnstof, der sætter fokus på fader-søn-relationer. Netop denne kredsen fylder en anelse for meget og tynger bogens midterparti ned.

Til sidst indhenter fortiden Cem. Han kan ikke undslippe den skæbne, som er hans. Læseren forstår, at myterne netop har mytologisk karakter, fordi de gennemspiller virkelighedens dramaer.

Den rødhårede kvinde er en tankevækkende skæbnefortælling, som sætter fokus på emner som skyld, skam, svigt og uafvendelighed. Netop fordi bogen på vanlig Pamuk-vis er lige så lagdelt som en baklava, kalder den på flere læsninger. Den er dyb som en brøndgrav og kan visse steder være lige så svær at komme igennem. Men hold ud – bogen er hele oplevelsen værd.

Orhan Pamuk: Den rødhårede kvinde

256 sider

Gyldendal 2019

Fotos: Gyldendal

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS: CARINA WOLFF, GYLDENDAL, NOBELPRISEN

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker.
[Indstillinger.](#)

Jeg accepterer